

בש"פ 8214/14 - משה חדיף נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8214/14

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: משה חדיף

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
מיום 24.11.2014 במ"ת 52511-07-14 שניתנה על-
ידי
כבוד השופטת ד' עטר

תאריך הישיבה: י"ז בכסלו התשע"ה (9.12.2014)

בשם העורר: עו"ד יעקב (יקי) קהן

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

החלטה

*

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז מיום 24.11.2014 (מ"ת 52511-07-14, השופטת ד' עטר). בהחלטתו הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב האישום והליכים קודמים

עמוד 1

2. ביום 28.7.2014 הוגש נגד העורר ונגד נאשם נוסף, יצחק סנדרוסי (להלן: סנדרוסי) כתב אישום המייחס להם מספר עבירות נשק. אישום 1 עוסק בסנדרוסי בלבד, אישום 2 עוסק בשני הנאשמים גם יחד, ואילו אישום 3 נסב על עניינו של העורר בלבד. על פי האמור באישום 2, ביום 23.4.2014 הציע סנדרוסי לסוכן משטרה שהזדהה בפניו כקבלן עפר המסוכסך עם קבלן אחר לרכוש באמצעותו מטען חבלה ואקדח. בהמשך לכך, ולצורך קידומה של הצעה זו, התקשר סנדרוסי לעורר וביקש ממנו להשיג עבורו אקדח. העורר ביצע תיאומים עם סנדרוסי לצורך העברת האקדח לידיו תמורת תשלום בסך של 7,000 שקל. בסופו של דבר, סנדרוסי לא השלים את מכירתם של מטען החבלה והאקדח לסוכן כיוון שחשד כי האדם שעמו הוא בא במגע הוא סוכן משטרה. על פי האמור באישום 3, העורר רכש מאדם אחר, תושב האזור, שני ארגזים ובהם נשק או תחמושת על מנת למכרם. בהמשך לכך, ביום 6.5.2014, לאחר שהעורר התלונן על פגם בכלי הנשק שסופק לו, נכנס המוכר לשטח ישראל דרך שטחה של הרשות הפלסטינית, והעביר לעורר כלי נשק חלופי, כפי שסוכם ביניהם קודם לכן. העבירות שיוחסו לעורר בגדרם של אישומים אלה הן קשירת קשר לביצוע עסקה אחרת בנשק (לפי סעיפים 499(א)(1) ו-144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וניסיון לעסקה אחרת בנשק (לפי סעיפים 144(ב2) ו-25 לחוק העונשין)).

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה למעצרו של העורר ושל סנדרוסי עד תום ההליכים נגדם. בדיון שהתקיים ביום 21.10.2014 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימות ראיות לכאורה בעניינו של העורר. בהמשך לכך הוא הורה, בהסכמת המדינה, כי יוגש תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

4. מהתסקיר עלה כי העורר היה חשוף מגיל צעיר לסביבה עבריינית, וכי הוא מוצא שייכות בחברה שולית בסביבת מגוריו שממנה הוא מתקשה להתנתק. מהתסקיר עלה עוד כי בעברו של העורר הרשעה בעבירה של שוד מזוין שבוצעה לפני מספר שנים ושביניה הוא ריצה עבודות שירות. שירות המבחן ציין בתסקיר שהעורר נמנע מלהתייחס באופן ענייני לנסיבות מעצרו בפרשה דנן, כמו גם למעורבותו בשוד המזוין שבו הורשע בעבר. עוד עלה מן התסקיר כי לעורר קשיים אישיים שעמם הוא נמנע להתמודד. באשר לחלופת המעצר המוצעת - חלופת מעצר ביתית בבית אמו בפקיחם של האם ושל בן זוגה - שירות המבחן הצביע על כך שהעורר כבר היה נתון בחלופה זו במסגרת ההליך הקודם שבו עמד לדין. בתסקיר צוין שבאותה תקופה העורר עמד במגבלות המוטלות עליו. שירות המבחן התרשם כי המפקחים הם "אנשים שומרי חוק וסמכותיים" אשר מגויסים למענו של העורר למרות שהקשר שלהם עמו מרוחק לעתים. על כן, בסיכומם של דברים, המליץ שירות המבחן על שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת.

5. ביום 24.11.2014 בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט המחוזי ציין כי שירות המבחן אמנם המליץ בתסקיר לשחרר את העורר לחלופת מעצר ביתית, אך הוסיף כי לנוכח ממצאיו של שירות המבחן באותו התסקיר לא ניתן לתת אמון בכך שהעורר ימלא אחר תנאי השחרור שהוצעו. בעניין זה, בית המשפט המחוזי הצביע על כך שהמפקחים המוצעים לא היו מודעים לכל ההיבטים הבעייתיים של העורר כפי שעלו מן התסקיר, ולכן להתרשמותו החלופה המבוססת עליהם לא תוכל להיות ראויה בנסיבות העניין. בית המשפט המחוזי הוסיף כי מהעורר נשקפת מסוכנות רבה, גם בשים לב לאמור בתסקיר המעצר ולעברו הפלילי. הוא הצביע על כך שמכתב האישום עולה שהעורר מעורה בתחום הנשק וכי היה מעורב בכמה עסקאות של סחר בנשק. בית המשפט המחוזי אף הדגיש כי המעשים המיוחסים לעורר בוצעו גם באמצעות הטלפון. על כן, כאמור, בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

הערר

6. הערר שבפני נסב על החלטתו זו של בית המשפט המחוזי. העורר טוען שבית המשפט המחוזי שגה בכך שלא אימץ את המלצת שירות המבחן לשחררו לחלופת מעצר. לטענתו של העורר, תסקיר המעצר שהוכן בעניינו היה מעמיק ומקיף. הוא מצביע על כך שבתסקיר ניתן משקל לכל ההיבטים הרלוונטיים בעניינו, ועל בסיס זה המליץ שירות המבחן להורות על שחרורו לחלופת מעצר. העורר ממשיך וטוען כי המפקחים הם אנשים נורמטיביים, וכי חוסר מודעותם למכלול בעיותיו נבע מכך שהוא עצמו לא התגורר בביתם בשנים האחרונות ואף לא גר באותו אזור. העורר מוסיף כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספיק לכך שהעבירות אשר יוחסו לו בוצעו במרכז הארץ, בעוד שחלופת המעצר שהוצעה היא בצפון. לבסוף, העורר טוען שלפי פסיקתו של בית משפט זה, אין לצפות לכך שחלופת מעצר תיתן מענה מוחלט למסוכנות, אלא די בכך שחלופת המעצר תבטיח את שלום הציבור במידה סבירה.

7. מנגד, באת כוח המדינה התנגדה לשחררו של העורר לחלופת מעצר. את עיקר יהבה היא השליכה על המסוכנות העולה מן העבירות המיוחסות לעורר, ובהקשר זה גם על המדיניות בדבר מעצר עד תום ההליכים בגין עבירות כאלה, ככלל. בכל הנוגע למסוכנותו של העורר היא הפנתה אף לעברו הפלילי. באשר לחלופת המעצר עצמה העלתה באת-כוח המדינה ספקות באשר ליכולתם של המפקחים להצליח בתפקידם, בשים לב לכך שלא היה קרוב אליהם בשנים האחרונות ולכן הם אף לא היו מודעים לקשייו.

דין והכרעה

8. לאחר ששקלתי את הדברים הגעתי לכלל דעה כי דין הערר להידחות.

9. בעיקרו של דבר, הטעם העומד ביסוד החלטתי הוא המסוכנות הרבה העולה מן העורר. מדיניות העקבית של בית משפט זה היא כי לנוכח המסוכנות הנשקפת מן העוסקים בסחר בנשק נקודת המוצא היא הארכת מעצרו של הנאשם בעבירות אלה עד תום ההליכים נגדם (ראו למשל: בש"פ 8694/09 מדינת ישראל נ' אלגיוסי, פסקה 5 (30.10.2009); בש"פ 5086/12 מדינת ישראל נ' הורביץ, פסקה 6 (1.7.2012)). כמובן שנקודת המוצא אינה בהכרח גם נקודת הסיום, ובמקרים המתאימים ניתן להורות גם על שחרורו של נאשם בעבירות נשק לחלופת מעצר. נסיבות שעשויות להצדיק שחרור לחלופת מעצר במקרים כאלה, מבלי שרשימה זו תיחשב לממצה, הן היעדר עבר פלילי של הנאשם, חולשה בעוצמתן של הראיות לכאורה נגדו או אינדיקציה ברורה לכך שהנאשם יזהר מלהפר את תנאי חלופת המעצר (בש"פ 8596/05 מדינת ישראל נ' אלחואג'ה, פסקה 6 (12.9.2005); בש"פ 51/10 אקרמן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (13.1.2010); בש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (10.3.2011)). נסיבות מסוג זה אינן מתקיימות במקרה שלפנינו: כתב האישום מייחס לעורר ביצוע של מספר עסקאות נשק, דבר שעשוי ללמד על מעורבות שיטתית של העורר בפעילות עבריינית בתחום זה (ראו: בש"פ 3577/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.5.2014); בש"פ 8307/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (19.10.2007)). כמו כן, לעורר הרשעה קודמת בעבירה של שוד מזוין, ותסקיר המעצר בעניינו, הגם שהוא מסתיים בהמלצה חיובית, מצביע על קשיים לא מבוטלים בשחרורו לחלופה.

10. בא-כוח העורר הצליח להניח בסיס לטענה שהמפקחים במקרה זה הם ראויים ביותר. התרשמתי ממסירותם של המפקחים לעורר, כמו גם מכך שהם אזרחים נורמטיביים ורציניים הנחשבים לסייע לו. לא הייתי זוקפת לחובתם את העובדה שלא היו מודעים לכל בעיותיו של בן בוגר שאינו מתגורר עוד בבית. לשיטתי, כאמור, הקושי הוא אחר – ונוגע לעורר עצמו. המסוכנות העולה מן המעשים המיוחסים לעורר היא מטרידה. הוא לא בחל בסחר בנשק ביותר מהזדמנות אחת, תוך שהוא מגלה אדישות מוחלטת לתוצאות הרוח האסון שעלולות להיות לפעילותו. כמו בית המשפט המחוזי, גם

אני לא השתכנעתי אפוא שבעת הזו ניתן לתת בו אמון. קיומם של מפקחים ראויים הוא תנאי הכרחי, אך לא תמיד יש בו די כדי להביא לשחרור לחלופת מעצר.

11. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ד בכסלו התשע"ה (16.12.2014).

ש ו פ ט ת
